

Національний університет водного господарства та
природокористування
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова науково-методичної
ради НУВГП
e-підпис Валерій СОРОКА
07.10.2022

06-03-46S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Фінанси, гроші і кредит		Finances, money and credit	
Шифр за ОП	ЗП 17	Code in Educational Program	
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Educational level: Bachelor's (first)	
Галузь знань Соціальні та поведінкові науки	05	Field of knowledge Social and Behavioural Studies	
Спеціальність Економіка	051	Field of study: Economics	
Освітня програма: Бізнес аналітика		Educational Program: Business Analytics	
Управління персоналом та економіка праці		Human Resources Management and Labour Economics	

Силабус навчальної дисципліни «Фінанси, гроші і кредит» для здобувачів вищої освіти ступеня «Бакалавр», які навчаються за освітньо-професійними програмами «Управління персоналом і економіка праці», «Бізнес-аналітика» спеціальності 051 «Економіка». Рівне. НУВГП. 2022. 9 с.

ОПП на сайті університету:

«Управління персоналом і економіка праці» -

<http://ep3.nuwm.edu.ua/20893/>

«Бізнес-аналітика» - <http://ep3.nuwm.edu.ua/20950/>

Розробник силабусу - *Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор.*

Силабус схвалений на засіданні кафедри фінансів та економічної безпеки. *Протокол № 1 від «05» вересня 2022 року.*

Завідувач кафедри: *е-підпис Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор.*

Керівники освітньої програми:

Управління персоналом і економіка праці *е-підпис Юрчик Г.М., к.е.н., доцент*

Бізнес-аналітика – *Рощик І.А., к.е.н., доцент*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ. *Протокол № 1 від «19» вересня 2022 року*

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *е-підпис Ковшун Н.Е., д.е.н., професор.*

СЗ №-4590 в ЕДО.

© Мельник Леонід
Васильович, 2022
© НУВГП, 2022

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ*

Ступінь вищої освіти	<i>бакалавр</i>
Освітня програма	<i>«Управління персоналом і економіка праці» «Бізнес-аналітика»</i>
Спеціальність	<i>051 «Економіка»</i>
Рік навчання, семестр	<i>2 рік навчання, семестр 1</i>
Кількість кредитів	<i>4</i>
Лекції:	<i>22 год.</i>
Практичні заняття:	<i>20 год.</i>
Самостійна робота:	<i>78 год.</i>
Курсова робота:	<i>ні</i>
Форма навчання	<i>денна/заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>іспит</i>
Мова викладання	<i>українська</i>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА*

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

*Мельник Леонід Васильович, д.е.н., професор,
завідувач кафедри фінансів та економічної безпеки*

Вікіситет

http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/%D0%9C%D0%B5%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%BA_%D0%9B%D0%B5%D0%BE%D0%BD%D1%96%D0%B4_%D0%92%D0%B0%D1%81%D0%B8%D0%BB%D1%8C%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%87

ORCID

0000-0003-3628-9160

Як комунікувати

l.v.melnyk@nuwm.edu.ua

тел. 098-442-05-55

Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація навчальної дисципліни, в т.ч. мета та цілі

Даний курс орієнтований на опанування студентами основних понять, категорій, дефініцій, пов'язаних із функціонуванням фінансової та грошово-кредитної систем; на формування вмій творчого вирішення проблем наповнення бюджетів, подолання інфляції, коливань валютних курсів, нестачі фінансових ресурсів суб'єктів господарювання.

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування системи знань про сутність і зміст фінансів, закономірності функціонування грошового ринку та фінансово-кредитної

системи.

Використовуються такі методи викладання та технології: тренінги, обговорення, презентації, міні-лекції, аналіз конкретних ситуацій (case study), навчальні дискусії та інші.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle	https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2528
Спеціальні компетентності	<p style="text-align: center;">Бізнес-аналітика</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК15. Володіти знаннями та практичними навиками в сфері фінансово-інвестиційної, грошово-кредитної, маркетингової та облікової діяльності як складових економічної політики.</p> <p>СК18. Здатність формувати фінансову та цінову політику, інвестиційний портфель підприємства, оцінювати ризики в бізнесі</p>
Програмні результати навчання	<p style="text-align: center;">Бізнес-аналітика</p> <p style="text-align: center;">Управління персоналом і економіка праці</p> <p>СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>СК3. Розуміння особливостей провідних наукових шкіл та напрямів економічної науки.</p> <p>СК15. Володіти знаннями та практичними навиками в сфері фінансово-інвестиційної, грошово-кредитної, маркетингової та облікової діяльності як складових економічної політики.</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<p>ПРН-3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки.</p> <p>ПРН-4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>ПРН-27. Використовувати інструментарій фінансово-інвестиційної, грошово-кредитної, маркетингової та облікової діяльності як складових економічної політики.</p> <p>Аналітичні навички, формування власної думки, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, здатність до комплексного вирішення проблеми, здатність оцінювати ризики та приймати рішення, управлінські якості та інші.</p>
Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці
Методи оцінювання та структура	Для досягнення цілей та завдань курсу студентам потрібно вчасно та якісно виконати завдання для самостійної роботи, вчасно здати модульні контролі знань.

оцінки

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань студентів шляхом практичної перевірки та опитування. Також, студент під наглядом викладача самостійно оцінює свою роботу.

За вчасне та якісне виконання завдань для самостійної роботи та опанування курсу, студент отримує такі **обов'язкові** бали:

- 20 балів за теоретичні дослідження;
- 20 балів за виконання розрахункових завдань;
- 20 балів за письмове опитування;

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Усього 100 балів.

Студенти можуть отримати **додаткові** бали за: виконання рефератів,есе дослідницького характеру за темою курсу. Тему дослідницької роботи можна вибрати самостійно за погодженням із викладачем. Додаткові бали студентам також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни.

Модульний контроль проходить у формі тестування. У тесті 30 запитань різної складності: рівень 1 – 20 запитань по 0,5 бали (10 балів), рівень 2 – 9 запитань по 0,6 бали (5,4 бали), рівень 3 – 1 завдання по 4,6 бали (4,6 бали). Усього – 20 балів.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань студентів, можливість їм подання апеляції:
<http://nuwm.edu.ua/strukturni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenty>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Вивчення дисципліни «Фінанси, гроші і кредит» базується на знаннях, отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Основи економіки», «Макроекономіка», «Мікроекономіка», а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при вивченні таких дисциплін: «Діяльність фінансово-кредитних установ», «Ринкова інфраструктура».

Поєднання навчання та досліджень

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування наукових статей з тематики курсу.

В освітньому процесі використовуються наукові досягнення викладача курсу, що опубліковані у наукових працях
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=g9neY2gAAAAJ&hl=uk&oi=sra>

Інформаційні ресурси

1. Законодавство України: URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>
2. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/cg.htm
3. Національний банк України: офіційний веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/>.
4. Періодичні видання Національного банку України. URL: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id15727773

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)*

Дедлайни та перескладання

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно «Порядку ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>. Згідно цього документу і реалізується право студента на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно <http://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>.

Оголошення стосовно дедлайнів здачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Правила академічної доброчесності

За списування під час проведення модульного контролю чи підсумкового контролю, студент позбавляється подальшого права здавати матеріал і у нього виникає академічна заборгованість.

За списування під час виконання окремих завдань, студенту знижується оцінка у відповідності до ступеня порушення академічної доброчесності.

Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі студентів, документи Національного агентства стосовно доброчесності) наведені на сторінці ЯКІСТЬ ОСВІТИ сайту НУВГП - <http://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnistj>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин.

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання згідно відповідного положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

При об'єктивних причинах пропуску занять, студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=341>

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного положення <http://nuwm.edu.ua/sp/neformalna-osvita>.

Також студенти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, повинні мати зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми.

ДОДАТКОВО

Правила отримання зворотної

Щосеместрово студенти заохочуються пройти онлайн опитування стосовно якості викладання та навчання

інформації про дисципліну

викладачем даного курсу та стосовно якості освітнього процесу в НУВГП.

За результатами анкетування студентів викладачі можуть покращити якість навчання та викладання за даною та іншими дисциплінами.

Результати опитування студентам надсилають обов'язково.

Порядок опитування, зміст анкет та результати анкетування здобувачів минулих років та семестрів завантажені на сторінці «ЯКІСТЬ ОСВІТИ»:

<http://nuwm.edu.ua/porjadok-opituvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/anketuvannja>

<http://nuwm.edu.ua/sp/rezultati-opituvannja>

Оновлення

За ініціативою викладача зміст даного курсу буде оновлюватися щорічно, з урахуванням змін законодавства України у банківській сфері та появи сучасних фінансових технологій та новітніх інструментів задля використання резервів та пошуку можливостей розвитку фінансових систем.

Студенти також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін у сфері банківської діяльності. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

Навчання осіб з інвалідністю

Документи та довідково-інформаційні матеріали стосовно організації навчального процесу для осіб з інвалідністю доступно за посиланням <http://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju>

У випадку навчання таких категорій здобувачів освітній процес даного курсу враховуватиме, за можливістю, усі особливі потреби здобувача.

Викладач та інші здобувачі даної освітньої програми максимально сприятимуть організації навчання для осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами.

Практики, представники бізнесу, фахівці, залучені до викладання

До викладання курсу долучені фахівці АТ КБ «Приватбанк», Державної митної служби, Державної податкової служби.

Інтернаціоналізація

Електронні бібліотеки:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/korisni-posilannya/elektronni-biblioteki>

Як знайти статтю у Scopus:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/506-v-dopomogu-avtoram>

База періодичних видань:

<https://www.scimagoir.com/>

Електронний каталог:

<http://nuwm.edu.ua/MySql/>

Можливості доступу до електронних ресурсів та сервісів:

<http://lib.nuwm.edu.ua/index.php/biblioteka/novini/item/516-mozhlyvosti-dostupu-do-resursiv-i-servisiv>

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекцій 22 год

Прак. 20 год

Самостійна робота 78 год

Лекційні та практичні заняття:

Тема 1. Сутність фінансів та їх роль у суспільстві	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<i>Сутність фінансів. Функції фінансів. Моделі фінансових відносин. Фінансово-кредитний механізм. Фінансова політика. Фінансові ресурси. Централізовані та децентралізовані фінансові ресурси.</i>
Тема 2. Фінансова система	
Кількість годин: лекції – 4 практ. - 2	<i>Поняття фінансової системи. Структура фінансової системи. Управління фінансовою системою. Міністерство фінансів. Державна аудиторська служба. Державна податкова служба. Державна митна служба. Казначейська служба України.</i>
Тема 3. Бюджетна система і бюджетний устрій	
Кількість годин: лекції – 4 практ. - 4	<i>Сутність бюджету та бюджетних відносин. Структура бюджетної системи України. Етапи бюджетного процесу. Бюджетне регулювання. Середньострокове бюджетне планування. Система місцевих бюджетів. Бюджетний дефіцит. Державний борг.</i>
Тема 4. Фінансовий ринок та його структура	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<i>Сутність і значення фінансового ринку. Структура фінансового ринку. Класифікація фінансових ринків. Фінансові активи. Основи функціонування фондового ринку. Інфраструктура фондового ринку. Державне регулювання фондового ринку.</i>
Тема 5. Сучасні гроші: суть, функції та роль в економіці	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 2	<i>Характеристика сучасних засобів платежу. Функції грошей. Грошова маса. Грошові агрегати. Грошова база. Швидкість обігу. Закон грошового обігу. Причини інфляції та її економічні і соціальні наслідки.</i>
Тема 6. Грошовий ринок	
Кількість годин: лекції – 2 практ. - 4	<i>Поняття грошового ринку. Інституційна модель грошового ринку. Структура грошового ринку. Пропозиція грошей. Попит на гроші. Мультиплікатор поточних рахунків. Грошовий мультиплікатор. Процент, як ціна грошей.</i>
Тема 7. Гроші у світовій економіці	
Кількість годин: лекції – 2 практ. – 2	<i>Сутність та види валют. Валютні відносини. Конвертованість валют. Валютний курс. Валютні операції. Валютний ринок. Валютне регулювання та валютна політика.</i>
Тема 8. Кредитна система України	
Кількість годин: лекції – 4 практ. - 2	<i>Сутність і призначення фінансового посередництва. Структура кредитної системи України. Банківська система. Правові основи функціонування НБУ. Основи організації та специфіка діяльності комерційних банків. Види комерційних банків. Страхові компанії. Пенсійні фонди. Інвестиційні компанії. Фінансові компанії. Кредитні спілки. Ломбарди. Трастові компанії.</i>

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексєєв І.В. Гроші та кредит: навч. пос. Київ: Знання, 2009. 253 с.
2. Бюджетний Кодекс України (8 липня 2010 року № 2456-VI)
3. Гойко А.Ф., Скрипник А.Л, Четверіков Ю.В., Сердюченко Н.Б. Гроші та кредит. Навчальний посібник. – К.: КНУБА. 2010. -244с.
4. Гроші та кредит : підручник / за наук. ред. М. І. Савлука. 6-те вид., перероб. і доп. Київ: КНЕУ, 2011. 589с.
5. Коваленко Д.І., Венгер В.В. Фінанси, гроші та кредит : теорія та практика: Навч. пос. / Д.І. Коваленко - К.: Центр учбової літератури, 2013. - 578 с.
6. Кузнецова С.А. Банківська система: навч. посібн. Київ: ЦУЛ, 2014. 400с.
7. Мельник Л.М., Мельник Л.В. Гроші і кредит: навч. посіб. Рівне: НУВГП, 2008. 102 с.
8. Мельник Л.В. Передумови формування фінансового потенціалу іпотечного кредитування аграрної сфери. *Електронний фаховий журнал «Східна Європа: економіка, бізнес та управління»* Випуск № 5 (22), 2019. С.208-214. В
9. Мельник Л.В. Ресурсний потенціал іпотечного кредитування в аграрній сфері: теорія, методологія, практика: монографія. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 302с
10. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00.
11. Про Національний банк України: Закон України № 679 - XIV від 20.05.1999.
12. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2006. № 31. С.268.
13. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Положення затверджене Указом Президента України від 23.11. 2011 р. №1063/2011. Дата оновлення: 07.04.2015. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
14. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.07.2001№ 2664-III. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2002. № 1. С. 1.
15. Скоморович І.Г. Грошові системи на українських землях: історія і теорія: Монографія. / І.Г. Скоморович Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2011. 244с.
16. Сучасна бюджетна система: правила та процедури: навч. посіб. / За заг. ред. В. В. Зубенка. ІБСЕД, Проект «Зміцнення місцевої фінансової ініціативи (ЗМФІ-II) впровадження». К., 2017. 184 с.
17. Слав'юк Р. А. Кредитування і контроль : підруч. / заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. С. Смолженко, д-ра екон. наук, проф. Р. А. Слав'юка. Київ: УБС НБУ, 2012. 375 с.
18. Теорія публічних фінансів : навч. посіб. : [для студентів екон. спец. закл. вищої освіти, аспірантів, викладачів, а також учнів серед. освіт. закл. екон. спрямування] / А. С. Абрамова [та ін.]. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2018. 320 с.
19. Фінанси : підручник / [І. О. Лютий та ін.] ; за ред. І. О. Лютого ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Ліра-К, 2017. 727 с.